

Útban a megyező felé

A márciusi hó még keményen tartotta magát. Püsök Miklós testvérünk lakodalmára siettünk. Tudtuk, nem lesz könnyű az út. Nem a télies idő miatt: az állambiztonság emberei akkor már a nyomunkban voltak. Zilahról többedmagunkkal szeltük át a havas, sáros micei rétet. Két-három kilométer távolságra

van ez a kis település a megyeközpontról. Isten áldott ébrenséssel ajándékozta meg a tíz-tizenöt házból álló telepet. Itt volt a lakodalom, s egyben közös ismerőseinknek, az atyafiaknak alkalma közösségük gyakorlására. Nesztelen lépteink csendjét motorzúgás zavarta meg. Utánunk vizslattak a gyanakvó szemek. A szürkeponyvás terepjáróból gyilkos tekintetek méregettek. Pár méter után a kocsi a rét árkából nem volt képes kimászni. Hiába erőlködött a motor, a kerekek egy helyben forogtak, és csak úgy hányták a havat. Odaértünk. A találkozást nem lehetett elkerülni. Sem ők a velünk valót, sem mi a velük valót. Pedig mi igazán nem vágytunk rá. Úgy éreztük, nem mehetünk tovább, ki kell húznunk a kátyúból az ellenség hadiszekerét. Aztán anélkül, hogy szóltak volna, nekifeszítettük vállainkat, és addig-addig, hogy szabad lett a kocsi. Nemsokára arra is, hogy belülrre kerüljünk, s éppen ez a kocsi szállítson el rabként hosszú évekre, a rácsokon túli világba.

A kánai menyegző új bora ezek ellenére is úgy ájtárt mindnyájunkat a menyegzőn, hogy szorongásos szívünknel Krisztus szorongató szeretete lett nagyobb.

Közelgő elvitelünkről egyházi jelzéseket is bőven kaptunk. Talán nem is voltak ezek rosszakaratúak, de nagyon emberiék. Gyakran mondta püspökünk és a személyzeti osztály vezetője is, hogy alkalmazkodjunk a rendszerhez, járjunk kedvükben, amit tiltanak, azt ne tegyük. Többször berendeltek bennünket kihallgatásra. Eredményre azonban nem jutottunk. Úgy éreztük: két különböző világban élünk. Nem volt kedvünk mártíromkodni, de ahhoz sem, hogy feladjuk az evangéliumot, és hamis, megalkuvó politikai evangéliumot hirdessünk. Azt mondták nekünk: nagyobb szüksége van az egyháznak a mi otthon maradásunkra, mint a letartóztatásunkra. Nem hetvenkedve, hiszen mi magunk is éreztük ennek roppant súlyát, mégis azt feleltük, hogy nem áll jogunkban eldönteni, mi a hasznosabb az egyházra és a gyülekezetre nézve. Mi készek vagyunk mindenben engedelmeskedni, csak abban nem, hogy ne a megtérés, a kereszt evangéliumát hirdessük.

Püspökünk mindnyájunkat megölelt, és utoljára kezét fogtunk egymással. Valamikor öt is meghurcolták, noha egészen

más okokból, s így volt benne együttérzés. Kiszabadulásunkat már nem érthette meg. Nem sokkal családom deportálása után meghalt.

Az akkori személyzeti osztály vezetője utolsó találkozásunkkor búcsúzóként kikísért a lépcsőházba. Ő fenn, a korlát mellett állt, én pár lépcsővel lejjebb. Beszélgetésünk úgy felkelkesítette, hogy ezt mondta:

– Feri, úgy érzem ez a jó út, meghalni is kész lennék Jézusért!

– Sándor – mondtam neki –, menjünk együtt ezen az úton.

– Ő így felelt:

– Mennék, de még nincs elég erőm.

– Ne várd meg az erőt, hanem induljunk, ahogy vagyunk, és útközben mindig megérkezik a szükséges kegyelem. – Egy lehajtott fej volt a válasz.

Valóban az utolsó találkozásunk volt ez. Alig élte túl a szabadulásunkat. Sajnálom ezt az embert. Eljött velünk egy lelkesítő találkozóra is. Lehet, hogy a szekuritáté küldte, de jól érezte magát Egriben. Börtönből való szabadulásom után tragikus baleset áldozata lett.